

ning skulde den forannævnte overslagssum blive reduceret til kr. 76 200,00. Af denne grund finder man at burde anbefale, at spørgsmaalet angaaende valg af endepunkt indtil videre holdes aabent for at undergives fortsat overveielse med indhentelse af nærmere redegjørelse fra veidirektøren angaaende denne sag.

Revisionen er med forslagsstilleren enig i berettigelsen af det forudsatte anlæg af en baadkai i Hellerbogen.

Med hensyn til planen og overslaget finder man forøvrigt intet væsentlig at bemærke.

Departementet vil med hensyn til, hvad der af den tekniske revision om dette veispørgsmaal er anført, forholde sig saaledes som anført for det næst forudgaaende.

I tilslutning til, hvad veidirektøren foran har anført om den ved omlægning ved Sæterelven i Bardo omhandlede overskridelse af overslagssummen med kr. 1 700,00,

tillader departementet sig at foreslaa opført dette beløb som yderligere bevilgning til nævnte anlæg mod distriktsbidrag $\frac{1}{2}$ m. v.

For **Finmarkens amts** vedkommende er veidirektørens fremstilling saalydende:

«Saaledes som nævnt i Sth. Prp. Nr. 10, 18^{98/99}, Side 76, udtalte Finmarkens Amtsformandskab 1898 sig for en aarlig Bevilgning af ca. Kr. 80 000,00 til Vei- og Broarbejder i dette Amt.

Af budgetmæssige Hensyn maatte imidlertid Veidirektøren i sit for sidstafholdte Amtsformandskab forelagte foreløbige Budgetforslag for Terminerne 1900—1901 og 1901—1902 foreslaa Beløbet nedsat til omtrent Kr. 70 000,00, fordelt som følgende Tabel udviser:

Anlæg.	1900—1901.	1901—1902.
	Kr.	Kr.
Rafsbotten og Tverelvudalen	28 100,00	—
Tana—Smalfjorden	30 000,00	—
Laxelv—Kolvik	12 000,00	35 000,00
Solnæs—Bussesund	—	35 000,00
Tilsammen	70 100,00	70 000,00

Nævnte Amtsformandskab har dog, overensstemmende med Komiteens Indstilling, fastholdt Nødvendigheden af en aarlig Bevilgning, stor Kr. 80 000,00. Endvidere fremhævede Komiteen Ønskeligheden af, at den Bevilgning, som gives, ikke udelukkende anvendes paa et Par større Arbejder, men fordeles saaledes, at ogsaa mindre Arbejder kan fremmes ved Siden af Hovedanlæggene. Amtsformandskabet henviste i saa Henseende til sin Beslutning af 1898 (se Forh. Afd. II, Side 60), hvorved det udtalte sig for følgende Arbejder med vedføjede Beløb i Terminen 1900—1901:

Elvebakken—Nordelv (Torrísjokka) med Sidearm Sagen—Rognskog . . .	Kr. 25 100,00
Tanaveien—Smalfjorden . . .	« 30 000,00
Laxelv—Kolvik	« 20 000,00
Bidrag til Veie i og mellem Fiskevær	« 5 000,00
Sum	Kr. 80 100,00

Veidirektøren maa imidlertid af budgetmæssige Hensyn tillade sig ved nærværende Anledning at indskrænke sig til at foreslaa Anlæg for et Beløb af ca. Kr. 60 000,00.

1. R a f s b o t t e n o g T v e r e l v d a l e n .

Til Veianlæg fra Elvebakken til Nordelv (Torrisjokka) med Sidearm fra Sagen til Rognskog er af Storthinget hidtil bevilget Kr. 96 000,00.

Angaaende nævnte Sidearm oplyses, at Altens Herredsstyrelse ved Beslutning af 9de Januar 1899 har udtalt, at den finder, der er vægtige Grunde, som taler for at oparbejde nævnte Arm paa Elvens Vestsida, medens derimod vedkommende Ingeniører efter gjentagne Overveielser fastholder, at Østsiden bør bibeholdes som tidligere foreslaaet (kfr. Forhandlingerne i Storthinget 18^{98/99}, Side 776).

Endvidere bemærkes, at der endnu ikke foreligger Vedtagelse fra Distriktet om Vedligeholdelsen af denne Veiarml, i hvilken Anledning Amtmanden har tilskrevet Altens Formandskab det Fornødne under 13de Juli 1899. I Skrivelse af s. D. til det kongelige Departement har Amtmanden i denne Forbindelse udtalt, at der forøvrigt visselig ingen Tvivl er om, at Sagen gaar i Orden.

I Henhold til det Anførte tillader Veidirektøren sig at foreslaa den vedtagne Plan bibeholdt, under hvilken Omstændighed Overslagssummen opføres, som i Sth. Prp. Nr. 10, 18^{98/99}, Side 76, angivet, med Kr. 124 100,00.

Der skulde saaledes staa til Rest at søge bevilget Kr. 28 100,00, der foreslaaes opført paa Budgettet 1900—1901.

2. T a n a — S m a l f j o r d e n .

Til Paabegyndelse af Veianlæg fra Tana til Smalfjorden er af forrige Storthing bevilget Kr. 20 000,00.

Under Henvisning til Sth. Prp. Nr. 10, 18^{98/99}, Side 77, opføres Overslagssummen med Kr. 50 000,00, saaledes at der skulde staa til Rest at søge bevilget Kr. 30 000,00, der foreslaaes opført paa Budgettet 1900—1901.

3. L a x e l v — K o l v i k .

For Amtsformandskabet 1891 forelaa Andragende fra Ordføreren i Kistrands Formandskab om Veianlæg mellem Kistrand og Laxelv (se Forh. Side 298 og 414).

Nævnte Amtsformandskab anbefalede Sagen; ligeledes Amtsformandskabet 1894 (se Forh. Side 482).

Det følgende Amtsformandskab udtalte sig for snarlig Udarbeidelse af Detaljeprojekt, ialfald for Parcellen Laxelv—Kolvik (jfr. Amtsformandskabets Beslutning 1896).

For Amtsformandskabet 1897 anbefalede Veidirektøren sidstnævnte Parcel til fortrinsvis Oparbeidelse for Statsmidler, saasnart Omstændighederne tillod, og Amtsformandskabets Veikomite s. A. udtalte, at naar de bevilgede Arbeider i Vestfinmarken nærmer sig sin Afslutning, bør Anlægget Laxelv—Kolvik stilles i første Række.

Veidirektøren finder fremdeles, at dette Anlæg er særdeles berettiget, da der paa vedkommende Strækning er en betydelig Trafik.

Hvad angaar Spørgsmaalet om Distriktets Udredelse af nogen Del af Arbeidsomkostningerne ved heromhandlede Veianlæg bemærkes, at det kongelige Departement i Skrivelse af 3die Mai 1899 til Amtmanden henstillede under Henvisning til Sth. Prp. Nr. 10, 18^{98/99}, Side 78 og 79, samt til Indst. S. VII, 18^{98/99}, Side 21, at der vedtoges $\frac{1}{10}$ af de medgaaende Udgifter, foruden Overtagelse af Grund m. V. som almindeligt.

I den Anledning har sidstafholdte Amtsformandskab udtalt, at Distriktet ikke magter at udrede noget Kvotadelsbidrag under Henvisning til sin Udtalelse i 1898 angaaende dette Spørgsmaal i sin Almindelighed.

Heller ikke er der vedtaget Udredelse af Omkostningerne til Gjærdehold og Grund m. V. samt Anlæggets Vedligeholdelse, i hvilken Anledning Veidirektøren paa telegrafisk Forespørgsel til Amtmanden har erholdt Meddelelse om, at Grunderstatningen og Vedligeholdet kan ansees som ordnet, samt at Herredsstyrelsens forventede Beslutning i Sagens Anledning skal blive telegraferet.

Under disse Omstændigheder gaar Veidirektøren ud fra, at Distriktets Forhold, forsaavidt sidstnævnte Vedtagelse angaar, vil blive bragt i Orden, forinden det kongelige Departement afgiver underdanigst Indstilling angaaende kommende Veibudget.

I Henhold til den i 1895 udarbejdede Hovedplan opgives Overslagssummen til Kr. 290 000,00 for en Længde af 33 400 m. med

Tilføiende, at Detaljeplan, der er under Udarbejdelse, forhaabentlig kan foreligge i Slutningen af September.

I hvorvel Veidirektøren — som foran bemærket — anser dette Anlæg meget berettiget, maa det dog paa Grund af Budgettets Stilling foreslaaes udsat til Optagelse paa et senere Budget».

Departementet skal bemærke, at det til veianlægget i Rafsbotten fra Elvebakken til Nordelv (Torisjokka) opførte restbeløb kr. 28 100,00 ifølge en fra veidirektøren modtagen skrivelse af 23de august 1899 maa forhoies med kr. 1 800,00 eller til kr. 29 900,00. Af de med veidirektørens skrivelse medfulgte dokumenter fremgaar, at overskridelsen væsentlig er foranlediget ved de ivaar stedfundne udglidninger af veilegemet i Rafsnes. De i den anledning foretagne undersøgelser sees at have godtgjort, at fyldningen, der bestaar af lermateriale, ligger paa sterkt affaldende skraaffjeld, hvorfor meget solide støttemure langs fyldningsfoden maa opføres.

Til torvklædning af lerrasene langs Tverelven antages ogsaa at ville medgaa noget mere end oprindeligt tænkt.

Angaaende sidearmen fra Sagen til Rognskog i Tverelvdalen skal man derhos bemærke, at departementet med skrivelse fra veidirektøren af 15de september 1899 har modtaget udskrift af Altens herredsstyrelses beslutning af 19de august s. a., hvorved herredet uden reservation har vedtaget at udrede de sædvanlige udgifter til grund m. v. og det fremtidige vedligehold. Herved er denne sag bragt i orden fra distriktets side.

Man skal ikke undlade at tilføie, at departementet med skrivelse fra veidirektøren af 23de august 1899 har modtaget udskrift af Kistrand herredsstyrelses beslutning af 3die s. m., hvorved denne kommune har overtaget at bære omkostningerne ved grund m. v. til det af veidirektøren omhandlede veiprojekt Laxelv—Kolvik samt det fremtidige vedligehold.

Departementet skal bemærke, at man, hvor intet modsat er anført, tiltræder veidirektørens forslag til bevilgning ved de foran omhandlede anlæg.

Det forudsættes, at vedkommende distrikter, som sædvanlig, udreder erstatning til grund og gjærdehold, derunder indbefattet erstatning for grustag i anledning af veianlæggene og for anden jordskade udenfor veilinien, som ved disse foranlediges.

Bidrag til de i de senere aar paa veibudgetterne opførte bygdeveisanlæg har været tilstaaet paa betingelse af, at arbeidet udføres under vedkommende amtsveistyrelse og kontrol og efter den plan, som af dette godkjendes, at anlæggets fuldførelse er garanteret af herredet, og at mulige overskrivelser af det forelagte overslagsbeløb er statskassen uvedkommende.

I veidirektørens budgetfremstilling for terminen 1900—1901 er imidlertid foreslaaet saadan forandring heri, at nye bevilgninger til bygdeveianlæg gives i overensstemmelse med, hvad der var sædvanligt før 1894, nemlig paa betingelse af, at arbejderne udføres efter planer, som bifaldes af departementet for de offentlige arbejder, og under saadan kontrol som samme departement bestemmer.

Departementet finder ikke at kunne tiltræde dette veidirektørens forslag, idet man ikke i vundne erfaringer skulde anse det påkrævet at have adgang til en mere direkte kontrol med planlæggelsen og udførelsen af de bygdeveisanlæg, hvortil statsbidrag bevilges.

Departementet skal her tillade sig at bringe i erindring, at der i den af sidstafholdte Stortings veikomite afgivne indstilling angaaende bevilgning til veivæsenet for indeværende termin (indst. S. VII for 18^{98/99}) blev opmærksomheden henledet paa muligheden af at bringe motorvogne i anvendelse paa vore chausséer, ligesom det fremholdtes ønskeligheden af, at man havde dette for øie ved anlæg af nye eller udbedring af ældre veie (se indstillingen side 5).

Der blev ogsaa for nævnte Storting foresat naadigst forslag om, at der af statskassens

midler tillodes udredet et beløb af indtil kr. 30 000,00 til forbedringsarbejder ved enkelte hovedveie til forsøg med drift af motorvogne (cfr. st. prp. nr. 83 for 18^{98/99}).

Hertil erholdt man imidlertid ikke Stortingets samtykke, hvorimod der — overensstemmende med den af vedkommende komite derom afgivne indstilling (tillæg 2 til indst. S. VII for 18^{98/99}) — ved Stortingets beslutning af 23de mai 1899 blev stillet til administrationens raadighed et beløb af indtil kr. 5 000,00 til undersøgelser og forberedelse af spørgsmaalet om anvendelse af motorvogne paa vore hovedveie.

Angaaende anvendelsen af denne bevilgning er i veidirektørens budgetforslag for kommende termin anført følgende:

«Ved Stortingets Beslutning af 23de Mai 1899 blev der stillet til Administrationens Raadighed et Beløb af indtil Kr. 5 000,00 til Undersøgelser og Forberedelser af Drift af Motorvogne paa vore Hovedveie.

I den Anledning er Undersøgelser iværksat paa Veistrækningerne: Sandviken—Sundvolden, Otta—Vaagevand og Otta—Næs i Romsdalen, og vil — saalangt de bevilgede Midler strækker — blive yderligere anvendt paa Ruterne: Odda—Laatefos og Eide—Stalheim i Søndre Bergenhus Amt samt Førde—Jølster vand og Visnæs—Opstryns vand i Nordre Bergenhus Amt.

Saasart Resultaterne af de paagaaende Undersøgelser foreligger, skal Veidirektøren tillade sig derom at afgive nærmere Udtalelse med eventuelt Forslag om Bevilgning til nødvendige Veiudbedringer paa enkelte Ruter».

For terminen 1ste april 1900—31te marts 1901 har veidirektøren afgivet nedenstaaende

forslag angaaende lønninger m. v.:

«Det for Ingeniører ved Statens Jernbaneanlæg og Jernbaneundersøgelser samt Veihavne- og Kanalvæsen nu gjældende Lønnings-

regulativ blev vedtaget af Stortinget i 1891 og 1892. Siden denne Tid har Udviklingen i vort Land gaaet overmaade raskt fremad og ikke mindst i de Grene af vort Næringsliv, der beskæftiger de teknisk uddannede Mænd, samtidig som den under Statens Administration staaende Byggevirksomhed er øget betydeligt. Der stilles derfor og med Rette stadig større og større Krav til Teknikernes Uddannelse og Arbejdsydelse, og efterhvert som det forstaaes, at Landets Udvikling og Fremgang paa mange Omraader i væsentlig Grad afhænger af dygtige Teknikere, finder man sig ogsaa vel tjent med at forbedre Teknikernes Stilling. Det er saaledes nu ikke ualmindeligt hos os, at de Ingeniører, der staar i Spidsen for større industrielle Foretagender, oppebærer en aarlig Afønning af Kr. 10 000,00—Kr. 20 000,00 og de mere betroede underordnede Ingeniører Kr. 5 000,00—Kr. 10 000,00, samt at Ingeniører, der har egne Forretninger i specielle tekniske Brancher, derigjennem kan skaffe sig et særdeles rundeligt Udkomme.

Høieste Lønningsgrad for de i Statens ovennævnte Arbejdsvirksomheder ansatte Ingeniører er, Direktørerne undtaget, efter Lønningsregulativet Overingeniører med Kr. 4 800,00 pr. Aar stigende til Kr. 5 200,00 efter 4 Aar, og af disse Stillinger er der forholdsvis meget faa, saaledes i Veivæsenet kun 1 blandt de for Tiden 60 fast ansatte Ingeniører.

Den derefter kommende Lønningsgrad er Afdelingsingeniører af 1ste Klasse, hvorhen for Veivæsenets Vedkommende Amtsingeniørerne ved den kombinerede Veidadministration hører, med aarlig Løn Kr. 4 320,00, stigende efter 4 Aar til Kr. 4 800,00. Høiere Lønning vil saaledes efter det nuværende Lønningsregulativ den store Flerhed af de Ingeniører, der staar i Veivæsenets Tjeneste, ikke kunne paaregne at opnaa.

Som Regel maa man derhos gaa ud fra, at disse Ingeniører hverken har Tid eller — paa Grund af deres omflakkende Virksomhed — Anledning til lønnet Bierhverv. I denne Forbindelse nævnes, at der ikke er sikret dem selv eller deres Efterladte nogensomhelst Pension eller Understøttelse.

Under Henviisning til den som Bilag indtagne Oversigtstabel over de i enkelte større By-